

פרשת וילך

בראש התיבה ולא בטעם המשרת שנהוג להניח אותו בסוף התיבה.¹⁹⁷

- "לָקַחְתָּ" (לא, כו) - הלמד בקמץ ולא בשוא, כמו זין של "זָכוֹר" (שמות כ, ח), שין של "שָׁמֹר" (דברים ה, יב), והא של "הִלְלוּ" (בראשית ח, ה).¹⁹⁸
- "בְּעוֹדְנִי" (לא, כז) - הנון בדגש שלא כמנהג כי אין מנהג הסיומת "נִי" להיות דגושה, אבל באה דגושה בכמה מקומות¹⁹⁹, גם בפעלים וגם בתארים כמו "אֵינְנִי", "מִמְּנִי".
- "וַאֲדַבְּרָה בְּאָזְנֵיהֶם" (לא, כח) - הבית רפה בראש מילה לאחר אהו"י.
- "וְקָרָאת אֶתְכֶם הַרְעָה" (לא, כט) - התיו של "וקראת" תמורת הא ומשפטו וקרא.²⁰⁰

- "כִּי אָתָּה תָּבוֹא אֶת־הָעַם הַזֶּה" (לא, ז) - הבית של "תבוא" בחולם,¹⁹³ שלא כמו בהמשך "כִּי אָתָּה תָּבִיא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (פסוק כג) שהבית בחיריק.
- "לְרֵאוֹת אֶת־פְּנֵי" (לא, יא) - הלמד בצירי והריש בקמץ ולא לְרֵאוֹת בחיריק ושוא.
- "וַיִּרְאוּ אֶת־יְיָ אֱלֹהֵיכֶם" (לא, יב) - אין לטעות ולומר "אלקיהם" בכינוי להם.¹⁹⁴
- "אֱלֹהֵי גְכַרְהָאֲרִיץ" (לא, טז) - יש העמדה בנון והכף בפתח לפי שהוא סמוך עניין ואף על פי כן לא נשתנה הצירי לשוא.¹⁹⁵ ופרש"י גויי הארץ. ר"ל כאילו כתוב אלהי גויי הארץ.¹⁹⁶
- "וַיְהַפֵּר אֶת־בְּרִיתִי" - הפה בצירי ולא בפתח כפי שמופיע בטעות בחלק מהחומשים הישנים.
- "וַיְהַסְתֵּר־תִּי" (לא, יז) - מלרע. "פְּנֵי מִזְהָם" - הפה רפה אע"פ שהיא בראש מילה מפני שהיא לאחר אהו"י.
- "וְלִמְדָה אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל" (לא, יט) - במפיק הא, כאילו כתב ולמד אותה (את השירה) את בני ישראל. וכן "שִׁימְהָ בְּפִיהֶם" - במפיק הא ולכן הבית שאחריה דגושה.
- "וַיְהִי" (לא, כא) - כתב המ"ש שאין ביוד תלשא וכן "וְעִנְתָּה" - כתב שאין בתיו תלשא. ושניהם ודאי מלרע ולא ר"ל שהם מלעיל שאם כן היה כותב בפשטות שהם מלעיל. אלא ר"ל על הטעמים תרסא ותלשא שמבחינים ביניהם ע"פ מקומם אם הטעם בא בתחילת התיבה או בסופה. ובא לומר שהם בטעם המפסיק שמשניהם שנהוג לשים אותו

¹⁹³ ומילת "את" כאן פירושה "עם" כמו במקומות רבים אחרים.

¹⁹⁴ מאחר שכתוב לפני כן שהם ישמעו ילמדו ויראו היה מן הראוי לכאורה לכתוב אלוקיהם שלהם. ולא אלוקיכם שלכם אתם.

¹⁹⁵ ע"פ המנחת שי.

¹⁹⁶ ומסביר הרא"ש בעבור שהם כנכרים נחשבים בארץ שאין הארץ שלהם שכבר נזורה עליהם שיגרשו משם לכן נקראים "גויי" הארץ בשם "נכר" ארץ. ועיין בדקדוקי רש"י, ובשפ"ח בשם המהר"י, וכיוצא בכתב הרוהו בהבנת המקרא.

¹⁹⁷ ממו"ר הרב יוסף זליכה שליט"א.

¹⁹⁸ ע"פ רש"י ז"ל, והיינו שיקחו תמיד תחת ידם ס"ת כולו כמו שכתובה. ע"פ שו"ת כתב סופר או"ח סימן כ. וע"ע במאמר לעיל בפרשת כי תצא על המקור.

¹⁹⁹ עיין ברד"ק ירמיהו נ, מד ובמכלול ליק. דף לה.

²⁰⁰ רד"ק בשורשים, שורש "קרא", וע"ע בפירוש אבן-

עזרא (הארוד) על מילת "וְקָרָאת" (שמות ה, טז).